

SADRŽAJ

I OSNOVE I NAČELA

1. Suština i pravna priroda	15
2. Vrste specijalnih bilansa	17
3. Načela urednog knjigovodstva i njihov značaj za specijalne bilanse	19

II SPECIJALNI BILANSI SA KARAKTEROM RAČUNA USPEHA

1. Bilansi osnivanja	25
a) Ekonomsko-pravni aspekti osnivanja preduzeća	25
aa) Osnivanje i utemeljenje	25
bb) Način osnivanja	27
aaa) Osnivanje prema vrsti ulaganja	27
bbb) Osnivanje prema pravnom ishodištu preduzeća	31
ccc) Osnivanje prema obimu preuzetih akcija	31
cc) Izbor pravne forme	32
aaa) Kriterijumi izbora pravne forme	32
aaaa) Pribavljanje kapitala	33
bbbb) Odgovornost	34
cccc) Uticaj vlasnika na vođenje poslova	35
dddd) Učešće u dobitku i gubitku	36
eeee) Poresko opterećenje	38
ffff) Saodlučivanje radnika	38
gggg) Obaveza publiciteta	40
hhhh) Troškovi osnivanja	43
dd) Vrste pravnih formi	45
aaa) Inokosno preduzeće	45

bbb) Društva lica	46
aaaa) Uopšte o društvima lica	46
bbbb) Trgovačko (ortačko) društvo	47
cccc) Komanditno društvo	49
ccc) Društva kapitala	52
aaaa) Akcionarsko društvo	52
bbbb) Komanditno društvo na akcije	57
cccc) Društvo sa ograničenom odgovornošću	59
ddd) Zadruge	63
b) Bilansni postupak osnivanja	65
aa) Bilans osnivanja novog preduzeća	65
aaa) Ciljevi i dan bilansa	66
bbb) Procenjivanje	69
ccc) Uslovljenost sadržine načinom osnivanja	71
ddd) Uslovljenost sadržine pravnom formom preduzeća	72
eee) Knjigovodstveno obuhvatanje događaja osnivanja i montiranje bilansa	78
bb) Reosnivanje	87
aaa) Reosnivanje kao oblik promene pravne forme	87
bbb) Bilansiranje događaja reosnivanja	89
ccc) Knjigovodstvena tehnika obuhvatanja događaja reosnivanja	94
2. Bilansi promene pravne forme	103
a) Promena pravne forme sa prenosom prava	103
aa) Promena pravne forme sa karakterom fuzije	104
bb) Promena pravne forme putem osnivanja	107
b) Promena pravne forme bez prenosa prava	109
c) Poreski tretman događaja promene pravne forme	112
d) Bilansiranje događaja promene pravne forme	116
aa) Procenjivanje	116

bb) Knjigovodstveno obuhvatanje događaja i bilansiranje	118
aaa) Knjigovodstveni postupak bez ponovnog procenjivanja	119
bbb) Knjigovodstveni postupak sa ponovnim procenjivanjem	122
3. Bilansi fuzije	135
a) Suština i vrste	135
b) Motivi fuzije	137
c) Pravna osnova	139
d) Formalni postupak fuzije	140
e) Bilansiranje u operacijama fuzije	144
aa) Funkcija i sadržina zaključnih bilansa	144
bb) Postupak sastavljanja (pravog) bilansa fuzije	146
aaa) Postupak u društvima koja prenose imovinu	146
bbb) Postupak u društvima koja preuzimaju imovinu	148
aaaa) Sastavljanje zaključnog bilansa	149
bbbb) Prihvatanje bilansa predaje	150
cccc) Utvrđivanje odštetnih davanja	151
dddd) Utvrđivanje povećanja kapitala	157
eeee) Obuhvatanje troškova fuzije	165
ffff) Sastavljanje bilansa fuzije	165
f) Poreske posledice fuzije	167
4. Bilansi saniranja	169
a) Događaj saniranja i njegovi pojavni oblici	169
aa) Suština i vrste saniranja	169
bb) Simptomi potrebe saniranja	171
aaa) Bilans sa gubitkom	171
bbb) Bilans prezaduženja	174
ccc) Sužavanje likvidnosti kao simptom potrebe saniranja	176

cc) Sanacione mere	177
aaa) Mogućnosti i izbor mera	177
bbb) Smanjenje kapitala	179
aaaa) Redovno smanjenje kapitala	179
bbbb) Uproščeno smanjenje kapitala	185
cccc) Smanjenje kapitala povlačenjem akcija	190
ccc) Privlačenje likvidnih sredstava	194
aaaa) Doplata akcionara i alternativno saniranje	194
bbbb) Povećanje kapitala	197
ddd) Ostale sanacione mere	203
aaaa) Dopunske mere za eliminisanje gubitka	203
bbbb) Dopunske mere za popravljjanje likvidnosti	204
cccc) Sanacione mere uslovljene pravnom formom preduzeća	205
b) Poreski tretman saniranja	206
c) Bilansiranje događaja saniranja	207
aa) Suština i vrste sanacionih bilansa	207
bb) Procenjivanje u funkciji saniranja	209
cc) Knjigovodstvena tehnika obuhvatanja događaja sanacije	211

III STATUS BILANSI

---

1. Bilansi razdvajanja	219
a) Uslovljenost i pojavnii oblici događaja razdvajanja	219
aa) Pravne i ekonomske osnove razdvajanja	219
bb) Povodi razdvajanja	221
cc) Uslovljenost formalnog postupka	224
b) Poreske posledice razdvajanja	226
c) Bilansiranje događaja razdvajanja	227
aa) Sporazumevanje o načinu i uslovima poravnanja	227
bb) Procenjivanje imovine	228

cc) Sastavljanje bilansa razdvajanja	234
dd) Uključivanje iznosa poravnanja u bilans	237
2. Likvidacioni bilansi	249
a) Likvidacija kao događaj sa naročitim povodom	249
aa) Suština i vrste	249
bb) Uzroci	251
cc) Formalni postupak likvidacije	254
b) Poreske posledice likvidacije	257
c) Bilansiranje događaja likvidacije	260
aa) Vrste i forma likvidacionih bilansa	260
bb) Sadržina (procenjivanje) likvidacionih bilansa	264
cc) Knjigovodstveno-tehnička procedura likvidacije	269
3. Bilansi likvidnosti	283
a) Suština	283
b) Struktura i sadržina	284
c) Čitanje statusa likvidnosti	287
4. Bilansi poravnanja	291
a) Događaj poravnanja - uslovljenost i vrste	291
aa) Suština	291
bb) Povodi zahteva za poravnanje	293
cc) Vrste poravnanja	294
aaa) Vansudsko poravnanje	295
bbb) Sudsko poravnanje	296
b) Poreske posledice poravnanja	305
c) Bilansiranje događaja poravnanja	306
aa) Zakonske osnove i potreba bilansiranja	307
bb) Procenjivanje u bilansu otvaranja poravnanja	308
cc) Forma bilansa u funkciji poravnanja	310
dd) Knjigovodstveno - tehnička procedura poravnanja	312
ee) Analiza slučaja	320

5. Stečajni bilansi	323
a) Događaj stečaja - suština i pravna priroda	323
aa) Suština	323
bb) Pretpostavke i pravni osnov stečaja	324
b) Formalni postupak stečaja	327
aa) Ostvaranje postupka	327
bb) Stečajna masa i stečajni poverioci	331
aaa) Stečajna masa	331
bbb) Stečajni poverioci	332
cc) Sprovođenje postupka stečaja	336
c) Poreske posledice stečaja	338
d) Bilansiranje događaja stečaja	338
aa) Pregled imovine	339
bb) Bilans otvaranja stečaja	340
aaa) Procenjivanje u bilansu otvaranja	340
bbb) Raščlanjavanje u bilansu otvaranja	342
cc) Međubilansi i zaključni bilans stečaja	346
dd) Knjigovodstveno-tehnička procedura	347

Literatura